

Επίθετο: _____

Όνομα: _____

Όνομα πατέρα: _____

THE G C SCHOOL OF CAREERS
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΓΙΑ ΣΤ΄ ΤΑΞΗ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2019-2020

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

(Αυτό το γραπτό αποτελείται από **10 σελίδες**, συμπεριλαμβανομένης της σελίδας αυτής)

THE G C SCHOOL OF CAREERS

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΓΙΑ ΣΤ΄ ΤΑΞΗ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2019-2020

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Χρόνος: 1 ώρα και 30 λεπτά

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- Αυτό το γραπτό αποτελείται από 10 σελίδες.
- Να απαντήσεις σε **ΟΛΕΣ** τις ερωτήσεις, στον χώρο που σου δίνεται σε κάθε ερώτηση.
- Να γράφεις **καθαρά** τις απαντήσεις σου.

B. ΚΕΙΜΕΝΟ (30 μονάδες)

Διαβάζω αργά και προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο και μετά να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. **Προτού γράψω οτιδήποτε, προβληματίζομαι για το τι ζητά η κάθε ερώτηση!**

Η κυρία Ντορεμί

Η ιστορία διαδραματίζεται στο Ρέθυμνο, μια πόλη της Κρήτης, γύρω στο 1930. Κατά τη διάρκεια της διαμονής της και της εργασίας της στο Ρέθυμνο, η καθηγήτρια μουσικής, συνειδητοποίησε ότι πράγματι ήταν δύσκολο να διδάσκει σε τόσο μεγάλες τάξεις, ιδιαίτερα στην έκτη, οι μαθητές της οποίας ουσιαστικά δεν την άφηναν να κάνει μάθημα με τη φασαρία τους. Μάλιστα, οι μαθητές της έβγαλαν και παρατσούκλι, φωνάζοντάς την «κυρία Ντορεμί»!

Ένας μήνας κύλησε χωρίς μεγάλες στεναχώριες. Αν δίδασκα μόνο Γαλλικά στο Γυμνάσιο, θα τα κατάφερνα, νομίζω καλά. Ακόμα και οι μεγάλοι της έκτης στην αρχή κάθονταν μαζί μου φρόνιμοι. [...]

Καταλαβαίνει κανείς εύκολα, εάν μπορούν να ενδιαφερθούν για το μάθημα της Μουσικής παιδιά, σχεδόν άντρες πια, που το μεγαλύτερο ενδιαφέρον τους στρέφεται αλλού. Πώς να τους μάθεις τις νότες, το σολφέζ, χωρίς να σε πάρουν στην κοροϊδία; [...] **Δε θα ξεχάσω ποτέ εκείνη την περίοδο της ζωής μου. Είχα χάσει τον ύπνο μου.** Τα παιδιά της έκτης δεν ήθελαν να μάθουν τις νότες. Σχεδιάζα πάνω στον μαυροπίνακα το πεντάγραμμο, τους έδειχνα τις νότες, τις τραγουδούσα, τους μάθαινα το ντο-ρε-μι. Ήταν αδύνατο όμως να τα πούνε σωστά. Τα έλεγαν «κουλουράκια».

— Μα τι είναι αυτό το στρόγγυλο στην τρίτη γραμμή; μου φώναζαν περιγελαστικά.

— Κι αυτό κάτω από τις γραμμές, που μοιάζει αβγό με άχυρο στη μέση, τι είναι;

— Το «ντο»! απαντούσα εγώ αυστηρά, ενώ ιδρώνα από αγωνία.

Στις αρχές πήγαινα κοντά στα παιδιά, έπαιρνα το δεξί τους χέρι και τους μάθαινα πώς να κρατάνε τον χρόνο.

— Ένα! Δύο! Τρία! Τέσσερα! Ένα ολόκληρο, παιδιά, αξίζει τέσσερις χρόνους. Λοιπόν, ας αρχίσουμε όλοι μαζί: Ντό-ο-ο-ρέ-ε-ε-μί-ι-ι... τρεις χρόνοι... Καταλάβατε τώρα;

Δεκάδες μάτια με κοίταζαν περιγελαστικά. Κι ο μαθητής που του κρατούσα το χέρι, για να βαστά το χρόνο ήταν ένα παλικάρι ως εκεί πάνω, ένα μέτρο κι ογδόντα. Κι αυτή η εικόνα με τη μικροσκοπική γυναίκα που ήμουν εγώ, που ιδρώνε για να τους μάθει τις νότες, τους φαινότανε σίγουρα πολύ γελοία. Και δώσ' του εμένα να τρέχει ο ιδρώτας από το άγχος μου. Μόλις έβγαινα απ' την τάξη, έπρεπε να πάω τρεχάτη στο δωμάτιό μου ν' αλλάξω πουκάμισο, γιατί γινόμουν μουσκίδι. Κέρδιζα δηλαδή το ψωμί μου, όχι απλώς με τον ιδρώτα του προσώπου μου, όπως λέει το ρητό, αλλά με ποτάμι από ιδρώτα.

Οι πιο μεγάλοι της τάξης, κάθονταν στα τελευταία θρανία. Ξαπλώνονταν εκεί και διάβαζαν μαθηματικά ή ό,τι άλλο, δείχνοντας ολοφάνερα την αδιαφορία τους σε μένα και στο μάθημα που δίδασκα. Αυτό με πλήγωνε περισσότερο απ' όλα. Τους είχα κάνει πολλές φορές παρατήρηση, γι' αυτό και τους είπα να μην έρχονται στην τάξη.

— Ερχόμαστε μονάχα για να μη μας βάλεις απουσία, απάντησαν με αναίδεια. Αυτό μας έλειπε τώρα, να ξελαρυγγιαζόμαστε με τα κουλουράκια που γράφεις στον μαυροπίνακα.

Μια μέρα που έμπαινα στην τάξη, ένας απ' αυτούς τους μεγάλους, σηκώθηκε, μ' έδειξε στους άλλους με το δάχτυλο και φώναξε γελώντας:

— Να την! Έρχεται η κυρία Ντορεμί!...

Όλη η τάξη άρχισε τότε να γελάει και να φωνάζει:

— Η κυρία Ντορεμί! Η κυρία Ντορεμί!...

— Ε, καλημέρα παιδιά, καλημέρα... Ωραίο όνομα μου χαρίσατε, τρεις όμορφους ήχους μουσικής. Έτσι δε θα με ξεχάσετε εύκολα, όταν φύγω από την Κρήτη.

Τότε ένας άλλος μαθητής σηκώθηκε ξαφνικά και με ρώτησε:

— Γιατί το λέτε, αυτό, δεσποινίς Μακρή; Δεν πρόκειται να μας φύγετε, πιστεύω.

— Αν εξακολουθήσετε να μου φέρεστε έτσι, θα ζητήσω από το Υπουργείο να με μεταθέσουν κάπου αλλού.

Τότε γύρισε προς τους συμμαθητές του και τους φώναξε θυμωμένος:

— Βλέπετε τι ανώριμοι που είστε; Θα την κάνετε τη γυναίκα να πάρει τα μάτια της και να φύγει από τον τόπο μας! Ντροπή μας! Αυτή φταίει αν το μάθημα της μουσικής δε σας ενδιαφέρει; Τέτοιο είναι το πρόγραμμα του Υπουργείου! Τι θέλετε να κάνει αυτή; Ν' αλλάξει το πρόγραμμα; Μια φορά που είχαμε κι εμείς την τύχη να μας φέρουν καλή δασκάλα, της φερόμαστε σαν άγριοι! Ναι, ντροπή μας!

Είχε επιβολή αυτός ο νέος στους συμμαθητές του, καθώς φαίνεται, γιατί αμέσως σώπασαν οι άλλοι.

Λιλίκα Νάκου (Διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γράφω την περίληψη του κειμένου σε 80 λέξεις.

2. Γιατί οι μαθητές του σχολείου έδωσαν το παρατσούκλι «κυρία Ντορεμί» στην καθηγήτριά τους;

3. Αναφέρω και αιτιολογώ δύο συναισθήματα που ένωσε η πρωταγωνίστρια, κατά τη διάρκεια του κειμένου.

4. Χαρακτηρίζω τον μαθητή που υπερασπίστηκε την κυρία Ντορεμί. Αναφέρω δύο χαρακτηρισμούς και τους αιτιολογώ.

5. Εξηγώ τη φράση: «Δε θα ξεχάσω ποτέ εκείνη την περίοδο της ζωής μου. Είχα χάσει τον ύπνο μου», που βρίσκεται με έντονα γράμματα στο κείμενο.

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (35 μονάδες)

1. Υπογραμμίζω τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων και γράφω σε ποιο χρόνο βρίσκονται.

- Χτες έγραφα όλο το απόγευμα. (_____)
- Το απόγευμα θα πάω θέατρο. (_____)
- Είχε γίνει ολόκληρη συζήτηση για αυτό το θέμα. (_____)
- Θα έχεις φύγει όταν γυρίσω; (_____ - _____)
- Εδώ και τρία χρόνια έχουν μετακομίσει. (_____)

2. Βρίσκω τον ρόλο της υπογραμμισμένης λέξης στις παρακάτω προτάσεις (υποκείμενο, αντικείμενο, ρήμα και κατηγορούμενο).

- Ο Γιάννης φάνηκε λογικός. _____
- Παραιτήθηκε ο διευθυντής της κλινικής. _____
- Ο πατέρας αναπαύεται. _____
- Ξαφνικά ακούστηκε ένας θόρυβος. _____

3. Γράφω στην παρένθεση σε ποια έγκλιση και σε ποιο χρόνο είναι οι πιο κάτω προτάσεις και μετά τις μετατρέπω στους τύπους των εγκλίσεων της παρένθεσης, χωρίς να αλλάξω το πρόσωπο και τον αριθμό.

α) Τρέχετε με όλη σας τη δύναμη. (_____)

_____ (υποτακτική αορίστου)

_____ (προστακτική αορίστου)

β) Περπατήσατε προσεκτικά. (_____)

_____ (προστακτική αορίστου)

_____ (υποτακτική ενεστώτα)

Γύρισε Σελίδα

4. Αναγνωρίζω σε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις το πολύ είναι επίθετο και σε ποιες είναι επίρρημα.

- Η εργασία αυτή απαιτεί πολύ χρόνο. (_____)
- Νιώθω πολύ άσχημα για αυτό που έπαθε. (_____)
- Η Μαρία αποφεύγει τους χώρους με πολύ κόσμο. (_____)
- Έφαγα πολύ και πονάει το στομάχι μου. (_____)

5. Μετατρέπω τις πιο κάτω φράσεις από ρηματικές σε ονοματικές και αντίστροφα.

- Ανέβηκε η τιμή του πετρελαίου.

- Η προσγείωση του αεροπλάνου έγινε στις 7:30 μ.μ.

6. Συμπληρώνω τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τα επίθετα και τα ουσιαστικά που βρίσκονται στις παρενθέσεις στον σωστό τύπο:

- Τα _____ (συνεπής) παιδιά δεν ξεχνούν τις υποχρεώσεις τους.
- Οι _____ (απών) μαθήτριες θα κάνουν το διαγώνισμα, μόλις επιστρέψουν.
- Η υποτροφία θα δοθεί στην _____ (αριστούχος) φοιτήτρια της Σχολής.
- Στις _____ (είσοδος) των γηπέδων υπάρχει σωματικός έλεγχος.
- Είχαμε μια πολύ _____ (ενδιαφέρων) συνάντηση.
- Η γυμναστική σε βοηθάει να έχεις ένα _____ (υγιής) σώμα.
- Η _____ (μακρύς) αμαξοστοιχία έφτασε στον προορισμό της.
- Δεν άντεξε τους _____ (συνεχής) καβγάδες και έφυγε.
- Στο _____ (διεθνής) ιατρικό συνέδριο συζητήθηκαν όλες οι νέες _____ (μέθοδος) χειρουργικής.

7. Υπογραμμίζω τα επιρρήματα και τις φράσεις με προθέσεις που δηλώνουν χρόνο, τόπο και τρόπο και γράφω δίπλα το είδος τους.

- Σηκώθηκε απότομα και έφυγε. (_____)
- Θα μείνω, προς το παρόν. (_____)
- Ο Δημήτρης ζει χρόνια στο εξωτερικό. (_____)
- Ζήτησέ το, όταν το χρειαστείς. (_____)
- Πήγα με τα πόδια. (_____)

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (15 μονάδες)

1. Γράφω δίπλα από κάθε λέξη ένα συνώνυμο.

Οπουδήποτε _____ Συντροφιά _____

Μιλούμε _____ Θλίψη _____

Πληγή _____ Βλέπω _____

2. α) Γράφω δύο σύνθετες λέξεις με τη λέξη έργο

έργο: _____

β) Γράφω δύο παράγωγες λέξεις της λέξης παιδί.

παιδί: _____

3. Γράφω τα θηλυκά ουσιαστικά σε –εια, -ια που παράγονται από τις πιο κάτω λέξεις:

κληρονομώ _____

μαθητής _____

λατρεύω _____

ευθύς _____

Γύρισε Σελίδα

4. Συλλαβίζω τις παρακάτω λέξεις:

- Συμφωνώ → _____
- Νεράιδα → _____
- Κάποιος → _____
- Υπογραμμίζω → _____
- Αγκάθι → _____

5. Σχηματίζω ουσιαστικά με τα παρακάτω συνθετικά.

- συν + λόγος → _____
- συν + κοινωνία → _____
- από + αλλαγή → _____
- διά + έξοδος → _____
- μετά + έχω → _____

ΤΕΛΟΣ